

Posudok na udelenie titulu profesor vied, docentovi profesorovi Rzešovskej univerzity Wojciechowi Czarnemu, v oblasti vied o telesnej kultúre

Organizačné a didaktické výsledky

Dr.hab. prof. RU Wojciech Czarny sa narodil v roku 1973 v Rzešove, kde ukončil základnú školu, strednú školu a štúdium na odbore Telesná zdravotná výchova na Vysokej škole Pedagogickej v Rzešowe, - titul magister Telesnej výchovy získal v roku 1999.

V priebehu necelých 15 rokov dosiahol ako akademický učiteľ udivujúco a nesmierne veľa v didaktickom, organizačnom a exploračnom chápaní . Ukázal sa ako osoba nesmierne pracovitá, ambiciózna a nezvykle tvorivá. Jeho výsledky sú v každom ohľade imponujúce.. V priebehu rokov na ktoré poukazujem, dosiahol nielen doktorát a habilitoval sa, zmaždil aj hojný a dostatočný materiál, ktorý spĺňa všetky meritórne a formálne požiadavky kladené na výsledky spojené s udelením titulu profesor vied v oblasti vedy o telesnej kultúre. . V tom čase viedol početné a efektívne súborné vedecké explorácie – grantové aj štatútové. Nadviazal a vybudoval široké výskumné kontakty doma aj v zahraničí : v Európe aj v Amerike. Je vedcom uznávaným, očakávaným a prizývaným na prednášky a vedeckú spoluprácu tak doma ako aj v zahraničí.

Dr.hab. Wojciech Czarny začal svoju akademickú kariéru v roku 1999 na už uvedenej Vysokej škole Pedagogickej a pokračuje dodnes s nebývalými úspechmi na Rzeszowskej Univerzite. Bol okrem iného Vedúcim Ústavu Telesnej Antropológie a Ekológie človeka na Fakulte Telesnej výchovy / v r. 2005/ , ktorý je v súčasnosti premenovaný na Ústav Antropológie a Anatómie pri katedre Biomedických vied. Vede tam prednášky z telesnej antropológie, antropomotoriky, anatómie, zdravotného vzdelávania a licenciátske a magisterské semináre. Kandidát bol povýšený v roku 2008 na miesto Vedúceho katedry Biomedických vied, do zloženia ktorej patrí aj : Ústav Anatómie a Antropológie, Ústav Športovej medicíny a školskej hygieny, Ústav Biológie človeka a zdravotného vzdelávania, Kabinet športovej diagnostiky a profilaktiky zdravia.

Bol aj zamestnaný / v rokoch 2005-2007/ na odbore telesnej výchovy na Učiteľskom Kolégiu v Tarnobrzegu, kde viedol prednášky z anatómie, športovej medicíny a diplomové semináre.

V rokoch 2008 – 2011 pracoval aj ako mimoriadny profesor na Akadémii Humanisticko-Ekonomickej v Lodži, kde viedol prednášky z pedagogiky a magisterské semináre. Od 01.10.2009 zastával funkciu Vedúceho katedry telesnej výchovy WSSP W.Pola v Lubline, a potom funkciu prodekana na fakulte Turistiky a telesnej výchovy na tejto vysokej škole od 01.10.2010, kde viedol prednášky z antropológie, antropomotoriky, táborenia, plávania, zdravotníckeho vzdelávania, anatómie. Viedol aj diplomové a licenciátske semináre.

V roku 2009 ho Rada Fakulty Telesnej výchovy RU vymenovala za prodekana pre vedu, výskum a spoluprácu so zahraničím a za predsedu komisie etiky na Fakulte Telesnej výchovy.

Od októbra 2012 zastáva funkciu Dekana Fakulty Telesnej výchovy RU a predsedu rozpočtovej komisie a financií RU.

Notabene - z prevedených tak hospitácií ako aj z rozhovorov na pracoviskách vyplýva, že hodiny – prednášky dr.hab. Wojciecha Czarnego sa vždy medzi študentmi tešili veľkému uznaniu. Podčiarkujú sa jeho vysoké meritórne aj pedagogické kompetencie, inšpirujúce formy prednášok, moderné didaktické riešenia nadväzujúce na najnovšie objavy a anglojazyčné publikácie z oblasti ním prednášaných predmetov.

Všeobecné uznanie, akému sa tešil medzi študentmi, vyplývalo aj z obrovského pracovného vkladu do promovania tematicky rozličných 448 diplomových a licenciátskych prác.. Ich tematika sa týkala problémov spojených s edukológiou športu a so zdravím ako aj s podmieňovaním telesného a motorického rozvoja detí a školskej a vysokoškolskej mládeže. V roku 2013 bol organizátorom a pripravoval na referátové výstupy študentov v rámci Medzinárodnej vedeckej konferencie študentov a mladých pracovníkov vedy, ktoré sa týkali Biomedických a humanistických základov a podmienok telesnej výchovy a športu. Kandidát v súčasnosti vedie doktorandský seminár na Fakulte Telesnej výchovy RU.

Treba podčiarknuť, že vo svojich prácach dr.hab.prof. RU Wojciech Czarny má rôzne patenty a inštruktorské oprávnenia na niekoľko športových disciplín. Je medzi iným : inštruktorm plávania, rozhodcom plávania, inštruktorm lyžovania, inštruktorm ľahkej atletiky, volejbalu, kajakárstva, starším záchranárom WOPR, má patent jachtového veslára, sprievodcu zahraničných zájazdov a ukončené tri stupne masáže.

Kandidát vniesol značný vklad do rozvoja mladých vedeckých kádrov. Organizoval cyklické metodicko-školiace konferencie ako aj konferencie pre

učiteľov telesnej výchovy a prezesov a pracovníkov športových zväzov na území Rzešova. V rokoch 2005, 2006, 2007 bol organizátorom : : Majstrovstiev Poľska, Majstrovstiev Európy a Pohára Poľska detí v tradičnom karate.

Bol a je aj prednášateľom na inštruktorských kurzoch pohybovej rekreácie a športu. Viedol otvorené prednášky pre inštruktory futbalu PZPN z Rzešovského obvodu na tému : „ Psychofyzický rozvoj dieťaťa“, „ Tréner, metodik, vychovávateľ“ a pre trénerov UEFA –B vo futbale PZPN z Rzešovského obvodu na tému : „ Pedagogické základy športu“.

Od začiatku svojej odbornej práce bol organizátorom a spoluorganizátorom 8 domácich a medzinárodných konferencií. V roku 2006 zorganizoval I. Medzinárodný Vedecký kongres v Rzešove na tému : „Biologické a sociálne základy telesnej výchovy a športu“.

Vyznamenaný a odmenený bol Maršalkom Podkarpatského Vojvodstva v roku 2006, za spoločenskú činnosť pre rozvoj didaktiky a športu v uvedenom vojvodstve. Dostal aj medailu Vincenta Pola vysokej školy Sociálno-Prírodovednej v roku 2013.

Rozvoj a vedecké úspechy.

Po ukončení štúdia na odbore Telesná a zdravotná výchova na Pedagogickej fakulte Vysokej školy Pedagogickej v Rzešove dr. Wojciech Czarny viedol exploráciu v rámci výskumného programu o na tému „ Somatický vývoj, pohlavné dozrievanie a fyzická výkonnosť detí a školskej a vysokoškolskej mládeže bydgpoščského, rzešovského a bieszczadského regiónu“ pod vedením prof.dr.hab, n.med. Wladimira Božilowa a zúčastnil sa / v rokoch 2003-2004/ na doktorandskom seminári, ktorý poriadalo Podkarpatské Vedecké združenie Telesnej kultúry. Vo výsledku kandidát získal Uznesením Fakultnej Rady Lekárskej Akadémie Ludwika Rydygiera v Bydgošči / z 18. Júna 2004 / vedeckú hodnosť doktora lekárskeho vied v oblasti lekárskej biológie na základe obhajoby dizertácie na tému : „ Hodnotenie závislosti medzi somatickou stavbou, pubertou a fyzickou výkonnosťou so zohľadnením vybraných sociálno-ekonomických činiteľov .“

V roku 2008 kandidát dosiahol vedeckú hodnosť habilitovaného doktora / docenta/ v športovej edukológii na Fakulte Športu Prešovskej univerzity v Prešove, na základe vynikajúcej, vysoko hodnotenej habilitácie na tému : „Výskum premenlivosti somatickej stavby a motorickej výkonnosti vysokoškolskej mládeže v Poľsku“. Kontinuoval v nej skúmanie všetkých etáp ontogenetického rozvoja človeka .Najhodnotnejšou časťou jeho habilitačnej práce, vzbudzujúcou najvyššie uznanie , bol prehľad a analýza výskumov tohto typu v Poľsku. Potvrdila ona jav akcelerácie vývojových procesov tak

somatických ako aj pohybových, aké sa vyskytujú medzi vysokoškolskou mládežou. Stále pokračuje vo výskume tejto práce, a výsledky prezentuje vo vysoko hodnotených publikáciách.

Dr.hab. Wojciech Czarny je členom početných domácich aj medzinárodných organizácií a vedeckých združení, recenzentom v časopisoch a zodpovedným redaktorom v recenzovanom časopise. Týka sa to :

1. Podkarpatského Towarzystwa Naukowego Kutury Fizycznej – vice prezes od r. 1999
2. Atlanticc – Euro- Mediterranean Academy of Sciences – člen od r. 2006
3. International Martial Arts Science Society – člen od r. 2011
4. Polskie Towarzystwo Antropologiczne, oddelenie v Rzešove – vedúci od r. 2012,
5. Studenckie Kolo Naukowe Uniwersytetu Rzešovskiego – zástupca vedúceho od r. 2010,
6. Scientific Review of Psyhical Education / predtým Journal od Health promotion and recreation – vedúci redaktor od r. 2011,
7. Eco-Agro – Fittnes – vedecká rada z volieb od r. 2010,
8. Komisja Etiky Fakulty – predseda od r. 2009,
9. European Network for the Promotion of Health – Enhancing Physical Activity / HEPA/ - člen od r. 2013,
- 10.Česká Kinantropologie / Czech Kinantropology / - člen od r. 2014,
- 11.European College od Sport Science ECSS in Amsterdam – člen od r. 2014.
- 12.Vedecká Rada Fakulty Telesnej výchovy Rzešovskej univerzity v Rzešove – predseda od r. 2007,**
13. Vedecká Rada Prešovskej univerzity v Prešove – člen od r. 2012,
14. Poľské združenie štatistikov športu – člen od r. 2012,
- 15.Združenie Idokan Polska Idokan Poland Association – člen od r. 2013,
16. Archives of Budo – recenzent od r. 2009,
17. Vedecký ročník Ido – Pohyb pre kultúru „ Ido Movement for Culture. Journal of Martial Arts Antropology „ – recenzent od r. 2013.

Ako môžeme vidieť, dr.hab. Wojciech Czarny vyvíjal pred aj po habilitácii veľmi živú medzinárodnú vedeckú a vedecko-organizačnú aktivitu. Bol tiež 8 krát na zahraničných vedeckých a vedecko-didaktických stážach : 3 krát – v r. 2005,2006, 2010 na Fakulte Športu na Prešovskej univerzite v Prešove/Slovensko/ a okrem toho Fakulte Športu v Kaajani vo Fínsku, v Halike Univerzity v Istambule / 2012/, na Fakulte Športu Polytechniky v Porto v Portugalsko /2011/, na Floridskej Univerzite v USA a na Univerzite v Notoden v Nórsku.

Kandidár realizuje v súčasnosti veľmi hodnotné a perspektívne výskumné programy, ktoré sú úrodou dlhoročných vedeckých výskumov robených pracovníkmi Katedry v spolupráci s pracovníkmi iných vedecko – didaktických jednotiek Fakulty telesnej výchovy Rzešovskej univerzity, Týkajú sa hodnotenia somatickej stavby, motorickej výkonnosti a životného štýlu človeka so zohľadnením rizikových činiteľov somatických a civilizačných chorôb WWF/PB/1 a vplyvu športového tréningu na somatickú stavbu, motorickú výkonnosť a ústatiku tela a schopnosť dýchacieho systému WWF/PB/6, financované Ministerstvom Vedy a vysokého školstva v rámci štatutárnej činnosti Fakulty Telesnej výchovy Rzešovskej univerzity. Ním robené výskumy sú spojené s hlavným prúdom biologicko-sociálnych výskumov, ktoré sa robia v Európskej únii a USA, a zároveň patria do zloženia výskumov odporúčaných Medzinárodnou organizáciou Zdravia / WHO/. Výskumy v oblasti tejto problematiky majú neobyčajne významnú poznávaciu hodnotu, prozdravotnú a výchovnú, obsahujú nevyhnutné a unikátne informácie na tému aktuálneho stavu zdravia spoločnosti. Sú neobyčajne cenné z teoretického aj praktického pohľadu – lebo umožňujú učiteľom :

- a./ prehľbovať vedu o aktuálnom stave zdravia svojich zverencov
- b./ pričiňujú sa o príslušné prispôsobenie vyučovacích hodín telesnej výchovy k aktuálnym možnostiam žiakov, o zvýšenie bezpečnosti na hodinách telesnej výchovy.

Dr.hab. Wojciech Czarny bol v r. 2008 vedúcim projektu a koordinátorom výskumného programu na tému : „ Rzešov – Projekt Zdrowie Miasta , Zdrowie dla wszystkich“ v rámci Národného programu Zdravia. Týkal sa axiologických výskumov detí a mládeže v Rzešove. .

Nasledujúci grant s podobným charakterom začal v r. 2010 v rámci projektu EEA Grants Iceland, Lichtenstein, Nowary : PL 0447 – „Otvorené pásma detskej rekreácie pri osvetových strediskách , záruka zdravého životného štýlu medzi deťmi a mládežou mesta Ostrowiec Świetokrzyski“. Rozpočet pochádza z prostriedkov mechanizmu financovania Európskeho hospodárskeho územia / MFEOG/.

Dr.hab bol taktiež realizátorom projektu s názvom : „ utváranie prozdravotných postojov medzi mládežou na území poľsko-ukrajinského pohraničia č. PBU/0832/12/MP10, realizovaný v rámci projektu dáždňíkového projektu na tému „ transhraničná spolupráca pre kúpeľnú turistiku poľsko – ukrajinského pohraničia s č. PBU/0832/12. Bol spolufinancovaný z prostriedkov Európskej únie v rámci programu Transhraničnej spolupráce Poľsko-Bielorusko-Ukrajina 2007 – 2013.

V súčasnosti je vedeckým vedúcim projektu, ktorý sa týka predchádzania výskytu nadváhy u tučnoty medzi deťmi a mládežou z rzesovských škôl. Financovaný je Úradom mesta Rzesov.

Doterajšie významné vedecké výsledky kandidáta sa týkajú ním zastupovaného priestoru medicínskych vied / neklinických / a vedy o zdraví a telesnej kultúre, Rozvíja v v okruhu robených výskumov vedeckú odbornosť opisovanú ako axiológia.

Publikácie dr.hab. Wojciecha Czarnego zahŕňajú predovšetkým somatický a motorický vývoj, práce týkajúce sa pravidelnosti stavby tela a častosti výskytu väd stavby tela detí a mládeže z regiónu Podkarpatska a práce vzťahujúce sa na morfológickú a výkonnostnú charakteristiku vysokoškolskej mládeže v Poľsku. Môžeme zovšeobecniť, že všetky doterajšie publikácie sa vzťahujú na široko chápanú populačnú biológiu človeka, na telesnú kultúru.

K výsledkom dr.hab. Wojciecha Czarnego patria publikácie - tak domáce ako aj zahraničné : spolu 101 vedeckých publikácií, v tom 19 článkov v recenzovaných zahraničných časopisoch, 43 článkov v domácich recenzovaných časopisoch, 1 v domácom nerecenzovanom časopise, 14 zahraničných a 14 domácich publikácií ucelených publikácií, 2 vysokoškolské učebnice a 2 skriptá a 6 monografií. Okrem toho je autorom pokonferenčných článkov abstraktov a populárno-vedeckých prác, suplementov a vydavateľských recenzií.

Uvedené publikácie vzbudili veľký záujem na výskumných pracoviskách. Svedčí o tom veľký počet ich citácií. Má ich vo svojich prácach až 75, v tom 36 zahraničných / 7 citácií v Scopus a 4 citácie vo Web of Science./

Kandidát realizoval 2 únijské granty a 1 z iných medzinárodných prostriedkov a tiež 1 v rámci štatutárnej činnosti a 1 v rámci rozpočtových prostriedkov RU.

Kandidát má 3 doktorandov :

1. Mgr. Milosz Szczudlo z AWF v Katoviciach, ktorý už ukončil doktorské konanie
2. Mgr. Dorota Lizak z Collegium Medicum Jagelloňskej univerzity, ktorá už začala doktorské konanie,
3. Mgr. Dominika Szafraniec z fakulty Biologicko-Poľnohospodárskej Rzesovskej univerzity, ktorá začala doktorské konanie.

Dr. Hab. Wojciech Czarny je – napriek mladému veku – známou osobnosťou na pôde biologických vied o telesnej kultúre, vysoko registrovaný v poľskom aj slovenskom vedeckom prostredí, s veľmi dobre predpovedanými

rozsiahlymi poľskými a medzinárodnými vedeckými kontaktami, Je známym organizátorom projektov a výskumných programov, ich vedúcim, školiteľom, konzultantom a realizátorom. Týka sa to medzi iným grantov s európskym renomé. Beriem na vedomie významnosť, - to jest veľký počet vysoko hodnotených publikácií, citácií, významné didaktické efekty, organizačnú činnosť v prostredí so širokým sociálnym ohlasom, predkladám Fakultnej Rade Fakulty Športu Prešovskej univerzity skutočnú konklúziu vo formálnom význame : poukazujúcu na to, že recenzovaná dizertácia kvalifikuje dr.hab. Wojciecha Czarného na udelenie titulu profesora vied v oblasti vied o telesnej kultúre so špecializáciou športová edukológia.

Pečiatka : VEDÚCI
Ústavu Filozofie a Sociológie
prof.dr.hab. Jerzy Kosiewicz
/-/ nečitateľný podpis